

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/6/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314204971
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5314204971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov matky: Mgr. E. Y., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/X, XXX XX S. - U Q., zastúpenej spoločnosťou: JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, a otca: L. Y., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: I. XXX/X, XXX XX S. - U Q., korešpondenčná adresa: Ul. L. XXX/XX, XXX XX S., v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 5P/29/2014-133 zo dňa 23. 10. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 5P/29/2014-133 zo dňa 23. 10. 2014 vo výrokoch, ktorým súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej M. Y., nar. XX. XX. XXXX a vo výroku o výške nedoplatku otca na výživnom na maloleté dieťa mení tak, že otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletej M. Y., nar. XX. XX. XXXX sumou 100,00 Eur mesačne, s účinnosťou od 15.05.2014, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa; vo zvyšnej časti návrh matky na určenie výživného na maloletú M. Y. z a m i e t a .

N e d o p l a t o k na výživnom splatný za obdobie od 15. 05. 2014 do 31. 10. 2014 v sume 350,00 Eur odvolací súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 50,00 Eur mesačne, s prvou splátkou po právoplatnosti tohto rozhodnutia spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 5P/29/2014-133 zo dňa 23. 10. 2014 nedotknutý.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zveril maloletú M. Y., nar. XX.XX.XXXX (nesprávne označenú menom M. - poznámka odvolacieho súdu) do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Súčasne uložil otcovi maloletej povinnosť prispievať na výživu maloletej M. sumou 150,00 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky dieťaťa, počnúc dňom 15.05.2014. Zameškané výživné za obdobie od 15.05.2014 do 31.10.2014 v sume 650,00 Eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 30,00 Eur mesačne, spolu s bežným výživným k rukám matky dieťaťa pod

následkom straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich. Styk otca s maloletou M. súd ponechal na dohodu rodičov. O trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu.

Prvostupňový súd citoval ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej aj „Zákon o rodine“) a konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že maloletá M. pochádza z manželského vzťahu účastníkov konania, otec počas tehotenstva opustil svoju manželku. Odišiel bývať ku svojej priateľke, ku ktorej sa nasťahoval do spoločnej domácnosti. Matka tohto času zabezpečuje starostlivosť o maloletú M. výlučne sama. Otec na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupu uviedol, že nemá záujem stretávať sa s maloletou M., napriek tomu jej bol na krste a navštívil ju v pondelok pred pojednávaním. Od narodenia maloletej otec prispel na jej výživu len sumou 250,00 Eur.

Nakoľko kolízny opatrovník pri šetrení pomerov nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloletú M. a tieto neboli preukázané ani počas celého konania, okresný súd zveril maloletú M. do osobnej starostlivosti matky.

Pokiaľ ide o výživné súd mal preukázané od zamestnávateľa otca, že jeho čistá mesačná mzda za obdobie od 9/2013 do 8/2014 je 1.059,36 Eur, pričom otec vo svojich vyjadreniach tvrdil, že je to suma 820,00 Eur. Z predloženého dokladu zo sociálnej poisťovne vyplýva, že príjem matky tvorila materská, za obdobie od 3/2014 do 9/2014 vo výške 4.476,80 Eur (mesačne v priemere 639,50 Eur) + prídavky na dve deti. Od 01.10.2014 matka poberá už len rodičovský príspevok vo výške 203,00 Eur mesačne a prídavky na dve deti vo výške 43,00 Eur mesačne. Iný príjem nemá. Okrem toho má vyživovaciu povinnosť voči svojej dcére E. Y., na ktorú by jej mal platiť otec výživné vo výške 220,00

Eur mesačne. Otec písomne uviedol svoje mesačné výdavky, a to nájomné za byt vo výške 150,00 Eur, elektrina 25,50 Eur, SIPO inkaso vo výške 123,54 Eur. Spláca tiež pôžičku vo výške 165,00 Eur mesačne, životné poistenie vo výške 50,80 Eur mesačne. Ďalej uviedol svoje mesačné výdavky ako na maloletého syna L., tak aj na maloletú dcéru N.. Mesačné výdavky otca na maloletú N. predstavujú sumu 225,00 Eur, no výživné na maloletú M. iadal otec určiť len vo výške minimálneho výživného 27,13 Eur mesačne, hoci ide o deti, ktoré sa narodili s rozdielom jedného týždňa a teda sú rovnakého veku. Pokiaľ ide o platby za byt, okresný súd uviedol, že na týchto platbách by sa mala podieľať aj priateľka otca, keďže byt je v jej vlastníctve. Aj keď otec uviedol, že jeho priateľka nedostávala materskú a preto bola na neho finančne odkázaná, od mesiaca 10/2014 už poberá rodičovský príspevok, pričom aj ona musela dostávať výživné aj na svoje prvé dieťa. Pokiaľ ide o pôžičku vo výške 165,00 Eur mesačne a životnú poisťku vo výške 50,80 Eur mesačne, okresný súd poukázal na § 62 ods. 5 Zákona o rodine, v zmysle ktorého má výživné prednosť pred všetkými inými výdavkami rodiča.

Matka deklarovala v konaní nasledovné výdavky: nájomné za byt 160,00 Eur mesačne, energie 33,00 Eur mesačne, spláca úver, ktorý si zobrala vo výške 9 000, 00 Eur v splátkach po 122,00 Eur mesačne. Tento úver si matka zobrala na preklopenie obdobia, keď zostala na všetko sama, a to práve pre nezodpovedné správanie sa otca, ktorý ju počas tehotenstva opustil a išiel bývať do spoločnej domácnosti s družkou, ktorá mu v takmer rovnakom čase porodila dieťa. Otec vo svojich všetkých vyjadreniach uvádzal len to, čo potrebujú jeho deti, jeho družka, no absolútne neprihliadol na to, že jeho terajšia manželka ostala sama s dvoma maloletými deťmi. Celá starostlivosť o domácnosť a rodinu je na jej pleciach, pričom otec v konaní ničím súdu nepreukázal, že by jej nejako finančne pomohol. V konaní mal okresný súd preukázané len zaslanie výživného na maloletú M. za obdobie 3/2014 až 10/2014 v celkovej výške 250,00 Eur. Matka má pritom od začiatku aj zvýšené výdaje na maloletú M., keďže stratila mlieko a musí dieťaťu zakupovať sušené mlieko, ktoré ju vyjde asi na 100,00 Eur mesačne. Taktiež zakupuje plienky, ktoré ju vyjdú asi na 60,00 Eur mesačne. Výbavičku na dieťa tiež zabezpečila takmer sama. S prihliadnutím na príjem otca a matky na ich výdavky, a tiež na nezodpovedné správanie sa otca, ako voči matke, tak aj svojej maloletej dcére M., prvostupňový súd mu určil prispievať na výživu maloletej M. 150,00 Eur mesačne. Zdôraznil pritom, že pokiaľ otec zaplatí na maloletú M. výživné vo výške 150,00 Eur mesačne, zostáva mu suma 900,00 Eur mesačne, čo je suma, z ktorej môže otec slušne vyživiť svoje dve maloleté deti, pričom súd zohľadnil aj výživné, ktoré by mal otec dostávať na maloletého L., ktorého má zvereného do svojej osobnej starostlivosti, hoci jeho výšku súdu neuviedol. Pokiaľ súd pripočíta sumu 150,00 Eur k rodičovskému príspevku vo výške 203,00 Eur a k prídavkom na deti matke zostáva suma 396, 00 Eur na výživu ako svoju, tak i maloletej M., pričom matka má vyživovaciu povinnosť aj k maloletej E., na ktorú má síce určené výživné v sume 220,00 Eur mesačne, ale otec toto výživné neplatí a matka musela na neho podať trestné oznámenie. Matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej M. plní aj celodennou riadnou starostlivosťou o ňu, v dôsledku čoho

nemá tohto času možnosť vrátiť sa do práce, alebo si privyrobiť. Životná úroveň otca je teda aktuálne podstatne vyššia ako životná úroveň matky a jej dieťaťa, pričom dieťa má jednoznačne právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča. Ak by otec namietal, že v priebehu konania došlo u matky k zmene pomerov, že do septembra dostávala materskú okolo 600,00 Eur mesačne a až od septembra dostáva len rodičovský príspevok vo výške 203,00 Eur mesačne a súd by mal túto skutočnosť zohľadniť a za obdobie do októbra určiť výživné v nižšej výške, súd by s takýmto jeho tvrdením nesúhlasil. Pokiaľ súd určil výživné vo výške 150,00 Eur mesačne aj za obdobie prvého polroka, kedy matka poberala materskú, prihliadol na to, že otec na výbavičku maloletého dieťaťa prispel len sumou 320,00 Eur nijakú inú sumu súd nemal preukázanú. Nakoľko výbavička je súčasťou výživného, okresný určil aj za toto obdobie rovnaké výživné ako v čase, keď sa matkin príjem značne znížil len na rodičovský príspevok, teda o 400,00 Eur. Taktiež matka stratila mlieko, a je nútená zakupovať sušené mlieko, čo ju vyjde asi na 100,00 Eur mesačne.

Keďže súd rozhodoval o výživnom spätne za obdobie od 15.5.2014 do 31.10.2014, t. j. za obdobie šiestich mesiacov, vzniklo otcovi zameškané výživné vo výške 650,00 Eur (6 x 150,00 Eur - už zaplatené výživné 250,00 Eur), ktoré súd povolil otcovi splácať v splátkach po 30,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky dieťaťa pod následkom straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich.

Matka tiež svojím návrhom žiadala upraviť styk tak, aby sa otec stretával s dieťaťom za jej prítomnosti každú nedeľu v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. v mieste jej bydliska, no keďže otec prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní tvrdil, že sa nechce stretávať s maloletou M., súd ponechal styk otca s maloletou M. na dohodu rodičov.

Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, a to proti jeho výroku o určení výživného na maloleté dieťa a výroku o určení nedoplatku otca na tomto výživnom, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

Primárne zdôraznil, že ako účastník nebol v konaní vôbec vypočutý a teda nemal možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré vo svojej výpovedi na pojednávaniach uviedla matka maloletého dieťaťa. Tým mu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.). Okrem toho, v predmetnom konaní otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu dvakrát podal procesný návrh na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 O.s.p., nakoľko súd vylúčil jeho protinávrh o zapretie otcovstva k maloletej M. na samostatné konanie, vedené na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8P/196/2014, v ktorom doposiaľ nebol vytyčený termín pojednávania. Rozhodnutie súdu v prejednávanej veci je tak predčasné. Otec tiež uviedol, že v konaní o rozvod manželstva vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 10C/269/2013 na pojednávaní konanom dňa 25.11.2014 zamietol návrh matky na prerušenie konania práve z dôvodu, pokiaľ nerozhodne odvolací súd v tejto veci. Proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorý opakovane otcovi zamietol návrh na prerušenie tohto konania, otec podal odvolanie. Odvolateľ tiež zdôraznil, že s matkou maloletej sa určite nejednalo o plánované rodičovstvo, keďže v tom čase už mal priateľku, ku ktorej sa spoločne so svojím maloletým synom L. odsťahoval. V čase, keď ich citové väzby ochladli však matka maloletej oznámila otcovi, že je tehotná. V rovnakom čase však otehotnela aj priateľka otca maloletej, s ktorou má otec maloletú dcéru N. Y.. Otec pri svojom návrhu na prerušenie konania navrhol, aby súd určil výživné na dieťa aspoň v minimálnej výške. Nemôže však súhlasiť s výškou výživného určenou prvostupňovým súdom v napadnutom rozhodnutí, keďže sa jedná o neprimerane vysokú sumu. Maloletá mala v čase podania jeho odvolania len 7 mesiacov. Otec má však aj ďalšie vyživovacie povinnosti, a to k synovi L. Y., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je žiakom 8. ročníka základnej školy, ktorý mu bol zverený súdom do osobnej starostlivosti a na ktorého má otec náklady na výživu cca 120,00 Eur mesačne. Okrem toho má otec vyživovaciu povinnosť k maloletej N. Y., nar., ktorá pochádza z jeho družského pomeru. Toto dieťa sa narodilo v 33. týždni tehotenstva s čím sú spojené zvýšené výdavky, najmä na stravu, či cestovné na trase Martin - Žilina a späť z dôvodu absolvovania lekárskeho prehliadok, poplatky u lekárov a náklady na lieky vo výške cca 200,00 Eur mesačne. Aj keď vekový rozdiel medzi maloletou N. a maloletou M. je len 1 týždeň, t. j. deti sa narodili temer naraz, náklady na výživu maloletej N. sú nepomerne vyššie, a to z dôvodov uvedených vyššie. Prvostupňový súd sa navyše vôbec v konaní nezaoberal príjmom matky, ktorý deklarovala vo výške 640,00 Eur vo forme poskytovanej materskej. Otec má vedomosť, že matka pracuje i počas materskej dovolenky u svojho zamestnávateľa, ktorý jej

platí sumu okolo 400,00 Eur. Tieto skutočnosti však okresný súd v konaní vôbec nezohľadnil. Príjem otca pozostáva zo základného platu vo výške 500,00 Eur, prémie v sume 300,00 Eur a z bonusu za predaj vo výške 300,00 Eur. Prehľbujúca hospodárska kríza však spôsobuje, že príjem otca sa neustále znižuje a dokonca mu hrozí, že môže byť prepustený. Keďže okresný súd pri svojom rozhodovaní neskúmal zložky príjmu otca, pri svojom rozhodovaní pochybil. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd prihliadať na schopnosti a možnosti povinného rodiča, ako aj jeho majetkové pomery. Otec tiež uviedol, že svoj byt odpredal pod trhovú hodnotu rodičom matky maloletého dieťaťa, a to iba z dôvodu, aby neporušil zákon odpredajom bytu matke - do ich spoločného BSM. Otec sa teda s majetkovou hodnotou pre maloletú podieľal na jej výžive, čím má jeho dcéra zabezpečené bývanie. Zároveň sa však zbavil svojho zázemia - bývania na úkor maloletej M. a on sám v súčasnosti býva v prenajatom byte u priateľky v V. W. Y.. Ak by sa tento vzťah otca s družkou rozpadol, otec by ostal bez bývania. Okresný súd tiež vôbec nezohľadnil pri svojom rozhodovaní výdavky, ktoré je povinný vynaložiť otec na chod domácnosti i ďalšie služby v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine a tiež ignoroval ďalšie ustanovenia tohto právneho predpisu (konkrétne § 62 a § 78 ods. 2). Otec tiež zdôraznil, že matka maloletej bola v predmetnom konaní vypočítaná na pojednávaní dňa 14.08.2014, na ktorom bola upozornená, že na ďalšie pojednávania už nemusí chodiť, pokiaľ si nevie zaobstarať starostlivosť o maloletú. Napriek tomu sa matka dostavila na ďalšie pojednávanie, konané dňa 23.10.2014 aj s maloletou M. s tvrdením, že nezohnala pre dcéru opatrovateľku a týmto spôsobom vyvíjala citový nátlak na súd. Dieťa nemalo byť prítomné v pojednávacej miestnosti len preto, že si to želá jeho matka. Maloleté deti môžu byť vypočítané vo veciach a zúčastniť sa pojednávania iba vtedy, keď pre ich rozumovú vyspelosť ich možnosť k veci vypočúť, čo sa však musí diať aj tak za účasti kolízneho opatrovníka.

V samostatnom podaní zo dňa 27.02.2015 otec poukázal na skutočnosť, že v konaní o rozvod manželstva matka zastúpená jej splnomocneným zástupcom požiadala o odročenie pojednávania práve z dôvodu ešte neprávoplatne skončeného konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5P/29/2014. Otec je aktuálne vo veľmi zlej finančnej situácii. K bežným mesačným nákladom mu pribudlo výživné na dcéru M. Y. vo výške 150,00 Eur + splácanie nedoplatku na tomto výživnom v sume 30,00 Eur, čo spolu predstavuje sumu 180,00 Eur a manželské výživné na matku maloletej v sume 140,00 Eur. Táto suma je pre neho ako samoživiteľa 5-člennej rodiny neúnosná, matka maloletej podala vo veci manželského výživného (konanie bolo vedené na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4C/147/2014) návrh na začatie exekučného konania. Otec tiež nezvláda platiť pôžičku, ktorú si zobral vo výške 10.000,00 Eur, s mesačnou splátkou 165,00 Eur. Poprel, že by nemal snahu pomáhať matke maloletej. Osobne bol kupovať kočiar, plienky, čaje, Nutrilon, recepty, od ktorých mu matka hádzala do schránky. Uviedol tiež, že matke bol pri narodení dieťaťa vyplatený príspevok od štátu vo výške 981,23 Eur, ktorý postačí na pokrytie výdavkov na dieťa. Z tohto dôvodu, úver, ktorý si vo februári 2014 matka vzala v SLSP vo výške 9.000,00 Eur nemôže byť opodstatnený. Odvolateľ tiež zdôraznil, že pri prevode svojho bytu na rodičov matky znela dohoda, že byt im odpredá za oveľa nižšiu sumu ako je trhovú a následne matka nebude od neho žiadať žiadne iné financie typu manželské výživné a pod. Nemôže byť teda pravdivým tvrdenie matky, že táto sa dostáva do finančnej núdze. Otec pripojil ku svojmu podaniu uznesenie Okresného súdu Čadca č.k. 4C/147/2014-49 zo dňa 25.11.2014 o schválení zmiere vo veci manželského výživného na matku maloletej, v ktorom sa otec zaviazal platiť matke maloletej výživné vo výške 90,00 Eur mesačne s účinnosťou od 30.06.2014 a zaplatiť aj nedoplatok na tomto výživnom. Predložil do spisu aj zmluvu o pôžičke medzi Y. Y., nar. XX.XX.XXXX ako veriteľom a otcom ako dlžníkom, na základe ktorej mu dňa 02.05.2014 veriteľ požičal sumu 10.000,00 Eur, so zmluvným úrokom 3.000,00 Eur. Svoj dlh sa zaviazal dlžník splácať v mesačných splátkach po 165,00 Eur.

Podaním zo dňa 01.04.2015 otec oznámil súdu, že netrvá na zrušení a vrátení rozsudku prvostupňového súdu, ale navrhol jeho zmenu tak, aby na maloletú M. bol zaviazaný prispievať sumou 100,00 Eur mesačne s účinnosťou od 15.05.2014. Následne pripojil otec do spisu potvrdenie, že dňa 10.04.2015 začalo konanie vo veci starostlivosti o maloletú N. Y., nar. XX.XX.XXXX, ktoré je vedené na Okresnom súde Žilina pod č.k. 15P/105/2015. Zotrval na tvrdení, že jeho náklady na výživu maloletej N., s podielom na nákladoch na domácnosť s jej matkou, predstavujú sumu v úhrne 340,00 Eur mesačne.

Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Konštatovala, že otec opakovane uvádza tie isté skutočnosti a vždy poukazuje na vlastné výdavky, ktoré nie sú podľa jej názoru relevantné a v mnohých prípadoch ani odôvodnené. Otec stále zdôrazňuje, že je samoživiteľom 5-člennej domácnosti. Nezapočítava však do nej maloletú M.. Je však nepochybné, že aj priateľka otca sama (ako jeho partnerka, s ktorou má maloleté dieťa) sa rovnakou mierou podieľa na úhrade životných potrieb rodiny, tak ako sa o úhradu takýchto potrieb musí starať a snažiť samotná matka maloletej M. v záujme zabezpečenia jej životného štandardu, keďže otec sa o ňu nezaujíma, nestretáva sa s ňou (od náhodného stretnutia v mesiaci august 2014 sa otec s dieťaťom nestretol). V tomto prípade by podľa názoru matky výživné malo kompenzovať aj stratu osobného vzťahu maloletého dieťaťa s otcom. Je smutné, že otec poukazuje na to, aké má výdavky so svojimi ostatnými deťmi, no nechce prihliadnuť na odôvodnené potreby maloletej M.. Matka zdôraznila, že nikdy v konaní nepoprela, že otec bol kupovať maloletej dcére kočiar, na ktorý jej prispel sumou 300,00 Eur. Matka mu nikdy v kontakte s dcérou nebránila práve naopak, žiadala ho, aby sa s dieťaťom stretával. Otec M. k narodeninám, ani na Vianoce nekúpil žiaden darček a vôbec si na ňu nespomenul. Pokiaľ otec uvádza, že je vo finančnej tiesni, matka zdôraznila, že všetky jeho deti by mali mať rovnakú životnú úroveň. Ak otec zaplatí dovolenku dieťaťu v Chorvátsku v hodnote 350,00 Eur + 150,00 Eur a výdavky na maloletú N. ohodnocuje mesačne na sumu 200,00 až 325,00 Eur, rovnakou mierou je potrebné zohľadniť i výdavky na maloletú M.. V ostatnom matka poukázala na svoje podania a výpovede v priebehu prvostupňového konania.

Kolízny opatrovník zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 212 ods. 2 písm. a), b) O.s.p. a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.) vo výroku o určení výživného na maloletú M. zmenil tak, že uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej M. sumou 100,00 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 15.05.2014 a vo zvyšnej časti návrh matky na určenie výživného zamietol; zároveň odvolací súd rozhodol o výške nedoplatku otca za obdobie od 15.05.2014 do 31.10.2014 a splátkovom harmonograme na jeho zaplatenie, postupom v súlade s ust. § 220 O.s.p., pretože v uvedenej časti neboli podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.), a ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.), z nasledovných dôvodov :

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, no výška výživného na maloletú M. nezodpovedá jej odôvodneným potrebám a tiež osobným, majetkovým a zárobkovým schopnostiam a možnostiam otca.

Podľa názoru odvolacieho súdu suma 100,00 Eur mesačne na maloletú M. plne zodpovedá jej odôvodneným potrebám. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že dieťa je zdravé a jeho potreby sú primerané veku. Maloletá M. dňa 15.04.2015 mala 1 rok a matka je s ňou na materskej dovolenke, t. j. zabezpečuje mu celodennú starostlivosť. Matka si vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu plní i výkonom osobnej starostlivosti o maloletú M.. Okrem maloletej M. má matka jednu vyživovaciu povinnosť ku dcére E. Y., nar. XX.XX.XXXX., ktorá navštevuje 5.ročník Gymnázia J. M. Hurbana v Čadci. Otec má okrem maloletej M. vyživovaciu povinnosť k synovi L., nar. XX.XX.XXXX, ktorého má zvereného do svojej osobnej starostlivosti a k dcére N. , nar. XX.XX.XXXX, ktorá pochádza z jeho aktuálneho družského pomeru. Navyše, otec má stále vyživovaciu povinnosť ku svojej manželke Mgr. E. Y., t.j. matke maloletej M..

Súčasne odvolací súd zohľadnil aj potencialitu príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca). Všeobecne snaha povinného rodiča znížiť vyživovaciu povinnosť na najnižšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že sa pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, jeho zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a pod.). Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliada súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez náležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku

alebo majetkového prospechu. Je nepochybné, že otcov zdravotný stav, ktorý je v produktívnom veku, je taký, že v záujme zabezpečenia výživy všetkých svojich maloletých detí je v jeho schopnostiach a možnostiach vykonávať i ďalšie zamestnanie (vedľajší pracovný pomer, resp. brigádnická činnosť, na základe dohody o vykonaní práce), z ktorého by mohol mať aj vyšší príjem. Od opustenia spoločnej domácnosti v mesiaci september 2013 žila matka v spoločnej domácnosti s dcérou E. a od 04.03.2014 i s maloletou M., ktorým zabezpečuje osobnú starostlivosť. Nemožno neprihliadnuť na fakt, že otec sa s maloletou M. (s výnimkou kontaktov, popísaných vyššie), vôbec nekontaktuje a neprispieva jej žiadnym spôsobom ani pri príležitosti sviatkov a Vianoc. Je zrejmé, že doklady, ktoré otec pripojil v odvolacom konaní do spisu nie sú relevantné, keďže jeho vyživovacia povinnosť k manželke Mgr. E. Y., t.j. matke maloletej, stále trvá to až do právoplatnosti rozsudku o rozvedení ich manželstva. Rovnako trvá jeho vyživovacia povinnosť voči dcéram M., N. a synovi L.. Na strane druhej, otec nemá vyživovaciu povinnosť voči svojej aktuálnej družke, ktorá je povinná rovnakou mierou prispievať na úhradu nákladov spoločnej domácnosti. Odvolací súd s ohľadom na počet vyživovacích povinností, ktoré otec má, ako aj odôvodnené potreby maloletej M. považuje za adekvátne výživné na maloletú M. v sume 100,00 Eur mesačne, ktoré zodpovedá tak odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa a zohľadňuje aj osobné, zárobkové a majetkové pomery otca uvedené v napadnutom rozhodnutí.

Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že výživné na maloleté deti však má prednosť pred inými nákladmi povinného rodiča, ktoré nie je povinný vynaložiť. Otec vedomý si svojich vyživovacích povinností sa nemá zaťažovať žiadnymi úvermi a pôžičkami, a preto tento jeho výdavok (splácanie pôžičky svojej matke) odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodný. Okrem toho je veľmi nepravdepodobné, že matka otca dieťaťa by mu poskytla pôžičku vo výške 10.000,00 Eur, ktorú by úročila sumou 3.000,00 Eur.

Pokiaľ otec vo svojich odvolacích námietkach poukazoval na výdavky matky, prípadne jej príjem, odvolací súd uvádza, že pri určení výživného na maloleté dieťa sa prihliada prioritne na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a osobné, zárobkové a majetkové pomery povinného rodiča, t.j. v prejednávanej veci otca, a nie matky.

Rovnako nedôvodnou je i námietka otca, že matka má príjem i počas materskej dovolenky. Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania pred okresným súdom takáto okolnosť nevyplýva.

Taktiež jednotlivé zložky platu otca sú pre rozhodovanie súdu o výživnom irelevantné. Podstatný je príjem, ktorý otec zo svojho pracovného pomeru má. Aký bude trend v príjme otca do budúcnosti je z hľadiska rozhodovania súdu v tejto veci irelevantný. Z ust. § 154 ods. 1 O.s.p. totiž jednoznačne vyplýva, že pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku.

Pokiaľ sa otec maloletého dieťaťa zbavil majetkového prospechu (vlastníckeho práva k bytu), ktorý odpredal rodičom matky maloletého dieťaťa, takýto jeho postup možno hodnotiť len v jeho neprospechu, pretože v zmysle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Skutočnosť, že matka maloletej bola opakovane prítomná na pojednávaní, na ktoré bola riadne a včas predvolaná je z hľadiska rozhodovania v prejednávanej veci bez právneho významu. Rovnako aj skutočnosť, že matka (za situácie, keď nemala ako zabezpečiť dozor nad dieťaťom) do pojednávacej miestnosti zobrala aj maloletú M.. Z uvedených dôvodov krajský súd vyhodnotil tieto odvolacie námietky otca ako neopodstatnené.

K ďalšej odvolacej námietke otca odvolací súd uvádza, že účastník konania realizuje predovšetkým svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, na ktoré bol otec opakovane riadne a včas predvolaný, pričom o možnosť ich uplatnenia sa obral sám, svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. Na všetky termíny pojednávania (14.08.2014, 29.09.2014, 23.10.2014) bol otec súdom riadne a včas predvolaný. Zároveň bol otec v konaní zastúpený advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, ktorému udelil plnomocenstvo pre celé konanie. JUDr. Ščury sa zúčastňoval nariadených pojednávaní i počas neprítomnosti otca na nich. Pokiaľ súd žiadosti právneho zástupcu otca o odročenie pojednávania nevyhovel, jeho postup bol plne v súlade s právnymi predpismi. Správnym bolo i samotné vecné vyhodnotenie uplatnených dôvodov odročenia ako nie dôležitých (§ 119 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ otec riadne neodôvodnil svoju neprítomnosť na pojednávaní, pričom dôvody svojej neprítomnosti na

pojednávani ani riadne nedokladoval a jeho žiadosť o odročenie pojednávania neobsahovala náležitosti v zmysle § 119 ods. 2, 3 O.s.p. , t. j. sudkyňa takému návrhu na odročenie pojednávania nevyhovela a vec následne prejednala a rozhodla v neprítomnosti účastníkov, prípadne aj právneho zástupcu navrhovateľa, postupovala v plnom súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. Účasť na pojednávani súdu je právom, ktoré v prejednávanej veci otcom nebolo využité. Zároveň ako už bolo uvedené vyššie otec bol v konaní zastúpený advokátom, ktorého splnomocnil na zastupovanie v tomto súdnom konaní. Súčasne v tejto veci neexistoval (iný) dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Inými slovami v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka, za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93). Ustanovenie § 101 ods. 2 (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Iné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k obsolventnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní.

Taktiež nedôvodnou je aj námietka navrhovateľa o tom, že konečné meritórne rozhodnutie vo veci súdu neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd dvomi uzneseniami rozhodol aj o zamietnutí návrhov navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. , proti ktorým podal otec odvolanie. Postup súdu pri zamietnutí návrhu otca na prerušenie konania v oboch prípadoch bol správny. Zákon nevyučuje, aby súd aj pred nadobudnutím právoplatnosti uznesenia, ktorým zamietol návrh na prerušenie konania, pokračoval v konaní.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd podľa ust. § 220 O.s.p. rozsudok okresného súdu vo výroku o určení výživného na maloletú M. zmenil tak, že určil výživné otca na maloletú M. v sume 100,00 Eur mesačne s účinnosťou od 15.05.2014, t. j. od podania návrhu na súd a vo zvyšnej časti návrh matky na určenie výživného zamietol. Matka v konaní žiadnym spôsobom nepreukázala, že by na jej strane boli dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré by mal súd postupovať tak, že by určil výživné na dieťa aj spätne, t.j. za obdobie pred začatím súdneho konania, a preto rozhodnutie odvolacieho i prvostupňového súdu plne rešpektovalo ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Pretože vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu bola otcovi určená od 15.05.2014, za obdobie od 15.05.2014 do 31.10.2014, t. j. do vyhlásenia rozsudku prvostupňového súdu, vznikol pri takto určenom výživnom otcovi nedoplatok na výživnom za 6 mesiacov, pri výživnom vo výške 100,00 Eur mesačne malo byť zaplatené za uvedené obdobie výživné v celkovej sume 600,00 Eur. V konaní bolo pritom preukázané, že otec poskytol na výživu maloletého dieťaťa do vyhlásenia rozsudku okresného súdu sumu 250,00 Eur. Nedoplatok na určenom výživnom, splatný za uvedené obdobie, preto predstavuje sumu 350,00 Eur (600,00 Eur - 250,00 Eur) . Výška splátok na zročnom výživnom v zmysle § 160 O.s.p. bola odvolacím súdom stanovená na sumu 50,00 Eur mesačne (s ohľadom na osobné, majetkové a zárobkové pomery otca), s prvou splátkou splatnou po právoplatnosti tohto rozhodnutia spolu s bežným výživným. V prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky v stanovenom splátkovom harmonograme, stane sa splatným celý nedoplatok dlžného výživného.

V časti nenapadnutej odvolaním, v ktorej prvostupňový súd rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a vo výroku o styku otca s maloletou M., zostal prvostupňový rozsudok nedotknutý.

O trovách konania krajský súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.